

Hygienepakken – samme krav i ny innpakning

Sjømatdagene 19. og 20. januar 2010

Sylvi Anita Olsen
Mattilsynet, Hovedkontoret, tilsynsavdelingen

Mål med foredraget

Hvilke hovedforordninger inngår i hygienepakken

Henvisningsforskrifter med forordninger som vedheng

Oversikt over aktuelle bestemmelser

Endringer – generelt og spesielt for sjømatnæringen

Status - ikraftredelse

Forsinkelse - konsekvenser for eksporten?

Hvor finner vi forordningene?

De tre hovedforordningene i hygienepakken

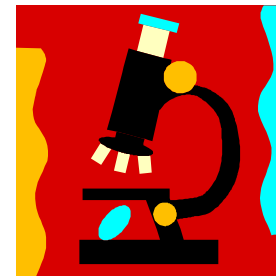
H1 Veil	Forordning nr. 852/2004	om næringsmiddelhygiene <i>- veiledningsdokument til gjennomføringen av visse bestemmelser i H1</i> <i>- veiledningsdokument om gjennomføringen av fremgangsmåter basert på HACCP-prinsippene + forenkling i visse foretak</i>
H2 Veil	Forordning nr. 853/2004	om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse <i>- veiledningsdokument til gjennomføringen av visse bestemmelser i H2</i>
H3	Forordning nr. 854/2004	om særlige regler for gjennomføring av offentlig kontroll av produkter av animalsk opprinnelse beregnet på konsum

Henvisningsforskriftene

- **Forordninger må innføres direkte oversatt – ord for ord**
 - Forordningene gis i form av henvisningsforskrifter med selve forordningene som vedheng

- **Forskrift om næringsmiddelhygiene**
 - gjennomfører (EF) 852/2004 (H1)
 - gjennomfører (EF) 2073/2005 (mikrobiologiske kriterier)
 - fastsetter nasjonale bestemmelser

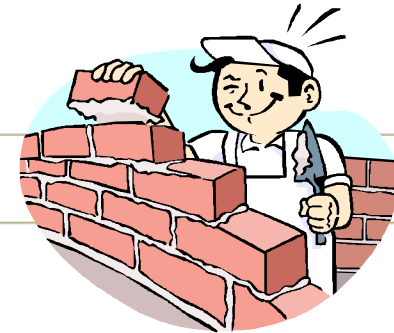

- **Forskrift om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse**
 - gjennomfører (EF) 853/2004 (H2)
 - gjennomfører (EF) 2074/2005 (gjennomføringstiltak bl.a. visuell kontroll parasitter)
 - gjennomfører (EF) 2076/2005
 - fastsetter nasjonale bestemmelser

Henvisningsforskriftene

- **Forskrift om særlige regler for organisering av offentlig kontroll av produkter av animalsk opprinnelse**
gjennomfører (EF) 854/2004 (H3), og fastsetter nasjonale bestemmelser

Henvisningsforskrift - oppbygging

Inneholder:

- **Kapitler bestående av**
 - Generell del – presisering at forordningen gjelder som norsk forskrift
 - Nasjonale bestemmelser
- **Tilhørende forordning som vedheng**
 - inndelt i fortale, kapitler som hver er inndelt i artikler samt vedlegg der mer detaljerte krav finnes

Blanding av §§, tall og bokstaver

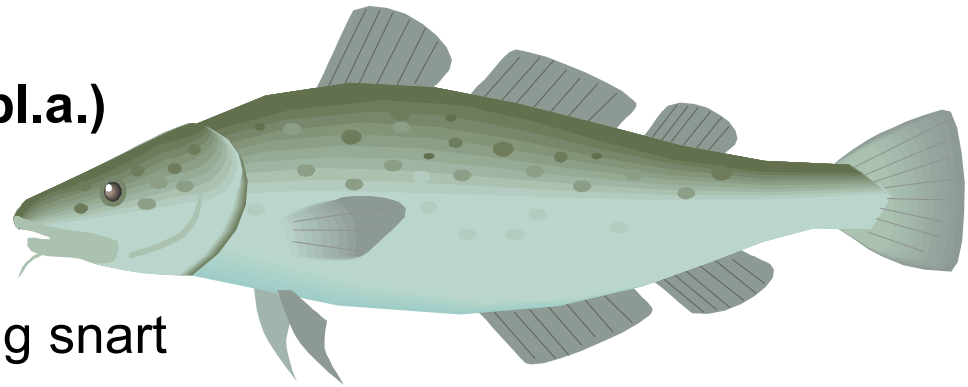
Gjenværende forskrifter

- **Gjenværende forskrifter (bl.a.)**

Fiskekvalitetsforskriften

revidert forskrift på høring snart

Internkontroll forskriften (IK –mat)

Hygienepakken innhold – aktuelle bestemmelser

Generelle krav som vil gjelde for virksomheter

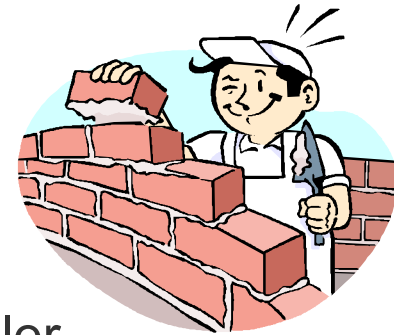
- **H1 Kap II**

- HACCP krav

- **H1 Vedlegg II**

- Krav til lokaler
- Transport
- Krav til utstyr
- Næringsmiddelavfall
- Vannforsyning

- Personlig hygiene
- Krav til næringsmidler
- Innpakking/emballering
- Varmebehandling
- Opplæring

- **H2 Vedlegg II**

- Identifikasjonsmerking

Hygienepakken innhold – aktuelle bestemmelser

Særlige krav til fiskerivarer – H2 vedlegg III, avsnitt VIII

- Krav til fartøyer
- Krav under og etter landing
- Krav til ferske fiskerivarer, fryste produkter, parasitter og fiskeolje
- Krav til foredlede fiskerivarer (koking av skalldyr og bløtdyr)

- Helsestandarder for fiskerivarer (organoleptisk, histamin, TVN, parasitter, toksiner)
- Innpakking og emballering av fiskerivarer
- Lagring av fiskerivarer
- Transport av fiskerivarer

Endringer – samme krav i ny innpakning?

- **Fra forskrift til forordning**
 - En utfordring i seg selv?
- **Lite fokus på detaljkrav og løsninger**
 - Lite tall og verdier
 - Virksomheten skal selv finne hensiktsmessige og forsvarlige løsninger
- **Målstyring og stor grad av fleksibilitet**
 - Tilpasser kravene til den aktiviteten som skal utøves

Endringer – samme krav i ny innpakning?

- **Stor frihet til å finne løsninger som fører til trygg mat**
- **Tilsvarende ansvar for å dokumentere at egne valg, rutiner og kontroll sikrer oppfyllelse av regelverket**

Endringer – Godkjenning

- **Nye virksomheter godkjennes etter hygieneregelverket**
 - Søknadsskjema og videre saksgang tilpasses og tilrettelegges i MATS – Mattilsynets tilsynssystem
- **Eksisterende virksomheter må regodkjennes**
 - Virksomheter må søke ny godkjenning iht. nytt regelverk
 - Søknadsskjema med egenerklæring
 - Mattilsynet vil vurdere om virksomheten kan regodkjennes
 - Vurderes utfra egenerklæringen og kunnskap om virksomheten
 - Eventuelt om det vil være behov for tilsyn før vurdering av regodkjenning
- **Informasjon vil legges ut på Mattilsynets internettsider**

Endringer for sjømatnæringen

- ID-merking
 - Land, godkjenningsnummer, EFTA i ovalt stempel

- Kravet om helseattest for personell som arbeider med fiskerivarer er ikke videreført
 - Meldeplikt fra ansatte til driftsleder ved sykdom o.l
 - Krav om opplæring av ansatte

Endringer for sjømatnæringen - egenkontroll blir internkontroll

I dag:

KF § 1-11 krever egenkontroll basert på kritisk kontrollpunktanalyse (HACCP)

Ved innføring av HP:

KF § 1-11 oppheves

H1 artikkel 5: krav om HACCP (+ veileder)

IK-mat: krav om internkontroll

Medfører ingen store endringer

Internkontrollen må oppdateres med nytt regelverk

Endringer spesielt for sjømatnæringen

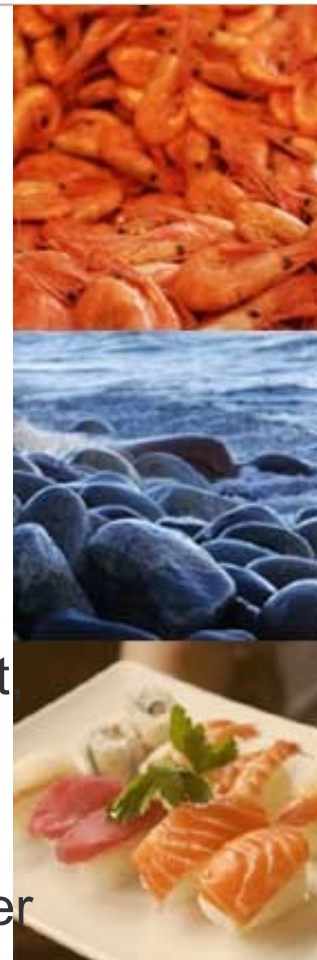
- krav til fiskedetaljister

I dag:

- Unntatt fra fiskekvalitetsforskriften

Nye krav til fiskedetaljister (H2, Avsnitt VIII nr. 2):

- Hygienisk håndtering av ferske fiskerivarer
- Krav om frysebehandling mht. parasitter
- Koking av skjell/skalldyr
- Krav om organoleptisk undersøkelse, histamin, parasitt og totalt flyktig nitrogen
- Revidert fiskekvalitetsforskrift vil også omfatte detaljister

Endringer for sjømatnæringen

Rent sjøvann på fiskevirksomheter og fabrikkfartøy til alle formål

- fastsatt etter innspill fra Norge og flere medlemsland

Oppbevaring i is og vann

- Hygienepakken: tillatt å oppbevare hel og sløyd fisk i is og vann om bord og i kort tid etter ankomst på mottaksanlegg
- Dagens praksis: hodekappet fisk oppbevares i is og vann
- FHL og NSL har bedt om at norske myndigheter vurderer en åpning for at dagens praksis kan videreføres
 - NOFIMA gjennomføre undersøkelser (FHL)
- Mattilsynet vil vurdere å fremme forslag om endring av krav i EU
- Inntil videre – dagens praksis

Status – ikrafttredelse

- **Trådte i kraft i EU 1. januar 2006**
 - fortløpende revidering i flere år
- **Innlemmet i EØS-avtalen 26. oktober 2007**
 - forbehold om samtykke fra Stortinget og Alltinget (Island)
- **Samtykke fra Stortinget 12. juni 2008**
- **Hygienepakken ble fastsatt 22. desember 2008**

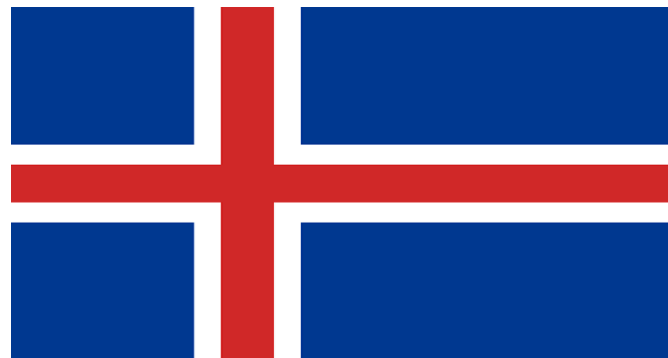
Status – ikrafttredelse

Foreløpig ikke trådt i kraft i Norge

Ventet på at den skal opp i Alltinget på Island

EU-kommisjonen - ikke ønsket ensidig norsk avtale uten Island

Status – ikrafttredelse

- Alltinget på Island undertegnet loven som gjennomfører hygienepakken fredag 18. desember 2009 med ikrafttredelse 1. mars 2010
- Venter på at Island meddeler Norge og kommisjonen om lovvedtaket
- **Skjer dette i januar – trer hygienepakken i kraft 1. mars**
- FØLG MED PÅ WWW.MATTILSYNET.NO

Forsinkelsen - konsekvenser for eksporten?

- **Attestene som utstedes henviser til gammelt EU regelverk**
- **Mattilsynet får spørsmål fra andre lands myndigheter**
- **Mattilsynet informerer om situasjonen**
- **De fleste land aksepterer dette (unntak Iran, Chile, Kroatia)**

Hvor finner vi henvisningsforskriftene og hygienepakken?

Lovdata

Eller link til lovdata via:

<http://www.mattilsynet.no/regelverksutvikling/mattrygghet/hygienepakken>

Regelverksutvikling:

- ▶ Dyrevelferd og fiskehelse
- ▶ Forbrukerhensyn
- ▶ Kontrollsystemer og avgifter
- ▶ Landdyrhelse og fôr
- ▼ Mattrygghet
 - Forurensende stoffer
 - Hygienepakken**
 - Revisjon av hygienepakken
 - Smilefjes
 - Sporbarhet
 - Transport
 - Vann
 - Zoonoser
- ▶ Planter, økologi og GM
- Referater fra møter i EU
- VKM og risikovurderinger
- ▶ Høringer
- Arkiv

Hygienepakken

Hygienepakken er betegnelsen på EUs nye regelverk for næringsmiddelhygiene. Hygienepakken består av tre hovedforordninger; kalt H1, H2 og H3:

- H1 er gjennomført i [forskrift om næringsmiddelhygiene](#). I tillegg er forordningen om mikrobiologiske kriterier gjennomført her.
- H2 er gjennomført i [forskrift om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse](#). Forordninger som gir gjennomfø ringsbestemmelser, overgangsbestemmelser og bestemmelser om unntak fra og endringer i hovedforordningene er også gjennomført her.
- H3 er gjennomført i [forskrift om særlige regler for gjennomføringen av offentlig kontroll av produkter av animalsk opprinnelse beregnet på konsum](#). I tillegg er forordning om offentlig kontroll av trikiner i kjøtt gjennomført her.

Se forøvrig [forskrift om oppheving og endring i forskrifter som følge av fastsettelse av hygienepakken](#).

Forskrifter som gjennomfører hygiene- og kontrollforordningene ble fastsatt 22. desember 2008, men er ikke trådt i kraft. Dette kan tidligst skje 1. februar 2010.

Se også:

- [Forskrift om særlige regler for gjennomføringen av offentlig kontroll av produkter av animalsk opprinnelse beregnet på konsum >>](#)
- [Forskrift om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse >>](#)
- [Forskrift om næringsmiddelhygiene >>](#)

FOR 2008-12-22 nr 1624: Forskrift om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse

Skriv ut

DATO: FOR-2008-12-22-1624

DEPARTEMENT: FKD (Fiskeri- og kystdepartementet)

DEPARTEMENT: LMD (Landbruks- og matdepartementet)

DEPARTEMENT: HOD (Helse- og omsorgsdepartementet)

AVD/DIR: Folkehelseavd.

PUBLISERT: I 2009 hefte 1

IKRAFTTREDELSE: Departementene bestemmer

SIST-ENDRET:

ENDRER:

GJELDER FOR: Norge

HJEMMEL: LOV-2003-12-19-124-§5, LOV-2003-12-19-124-§6, LOV-2003-12-19-124-§7, LOV-2003-12-19-124-§8, LOV-2003-12-19-124-§9, LOV-2003-12-19-124-§11, LOV-2003-12-19-124-§14, LOV-2003-12-19-124-§15, LOV-2003-12-19-124-§16, FOR-2003-12-19-1790, LOV-1974-12-20-73-§30, FOR-1976-11-19-3371

SYS-KODE: BG09f, BG14a, BG14b, BG14d, BG14i, BG14j, D02

NÆRINGSKODE: 11, 13, 9124, 111, 113, 130

KUNNGJORT: 23.01.2009 kl. 15.00

RETTET:

KORTTITTEL: Forskr om hygieneregler, animalske næringsmidler

For å lenke til dette dokumentet bruk: <http://www.lovdata.no/cgi-wif/ldles?doc=/sf/sf/sf-20081222-1624.html>

INNHold

Forskrift om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse

Kapittel I. Gjennomføring av forordninger

- § 1. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 853/2004
- § 2. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 1688/2005
- § 3. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 2074/2005
- § 4. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 2076/2005

Forskriften trer i kraft fra den tid departementene bestemmer.

Forordninger

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg I kapittel I del 6.1 nr. 17 (forordning (EF) nr. 853/2004 som endret ved forordning (EF) nr. 2074/2005, forordning (EF) nr. 2076/2005, forordning (EF) nr. 1662/2006 og forordning (EF) nr. 1791/2006) med endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsaktene i vedlegg I til EØS-avtalen.

Forordning (EF) nr. 853/2004 er konsolidert til og med endringer gjennomført ved forordning (EF) nr. 1791/2006.

Konsolidert forordning (EF) nr. 853/2004

Se her for å lese konsolidert versjon:

H2

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg I kapittel I del 6.2 nr. 51 (forordning (EF) nr. 1688/2005) med endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i vedlegg I til EØS-avtalen.

Forordning (EF) nr. 1688/2005

Se her for å lese forordningen:

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg I kapittel I del 1.2 nr. 134, del 6.2 nr. 53, kapittel II nr. 31k og vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzk (forordning (EF) nr. 2074/2005 som endret ved forordning (EF) nr. 1664/2006) med endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i vedlegg I og II til EØS-avtalen.

Forordning (EF) nr. 2074/2005 er konsolidert til og med endringer gjennomført ved forordning (EF) nr. 1664/2006.

Konsolidert forordning (EF) nr. 2074/2005:

Se her for å lese konsolidert versjon:

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg I kapittel I del 1.2 nr. 135 og del 6.2 nr. 55 (forordning (EF) nr. 2076/2005 som endret ved forordning (EF) nr. 1666/2006) med endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i vedlegg I til EØS-avtalen.

Forordning (EF) nr. 2076/2005 er konsolidert til og med endringer gjennomført ved forordning (EF) nr. 1666/2006.

Konsolidert forordning (EF) nr. 2076/2005

Se her for å lese konsolidert versjon:

Takk for meg og lykke til!

